

Konsernipalvelut

18.1.2023

Konsernihallinnon palvelualueen käyttösunnitelma 2023

Valtiontukiarviointi konsernipalvelujen toistuvaisavustuksista 2023

Kuntien yrityksille myöntämä tuki kuuluu Euroopan unionin valtiontukisäätelyn piiriin. Säännöt koskevat kaikkia toimenpiteitä, joissa julkinen sektori myöntää yrityksille tukea tai muuta etua.

EU:n valtiontukisääntöjä sovelletaan, jos kaikki valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät samanaikaisesti:

- julkisia varoja kanavoidaan julkisiin tai yksityisiin yrityksiin. Yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta.
- etu on valikoiva eli kohdistuu vain tiettyihin yrityksiin
- toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla tuensaajaa
- toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita ja palveluita tarjotaan markkinoilla. Yrityksiä ovat kaikki taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta, rahoitustavasta tai taloudellisen voiton tavoitteesta. Myös julkisyhteisö on yritys harjoittaessaan taloudellista toimintaa.

Vuosina 2014–2023 sovellettava valtioneukien yleinen ryhmäpoikkeusasetus (Komission asetus 651/2014) tuli voimaan 1.7.2014. Asetuksen soveltamisala on laaja. Tavoitteena on nopeuttaa talouskasvua ja kilpailukykyä edistävien valtioneukien käsittelyä sekä siirtää komission valtioneukivalvonnan painopistettä eniten kilpailua vääristäviin tukiin. Asetuksen soveltamisalaa laajennettiin edelleen komission 14.6.2017 antamalla asetuksella (2017/1084).

Ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella voidaan myöntää erilaisia

- alueellisia investointi- ja toimintatukia
- tukia pk-yrityksille
- tukia tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan
- koulutustukea
- tukia epäedullisessa asemassa olevien tai alentuneesti työkykyisten työntekijöiden työhönottoon ja työllistämiseen
- tukea ympäristönsuojeluun ja energia-alalle
- tukea tiettyjen luonnonmullistusten aiheuttaman vahingon korvaamiseksi
- sosiaalista kuljetustukea syrjäisten seutujen asukkaiden hyväksi
- tukea laajakaistainfrastruktuureille
- tukea kulttuurin ja kulttuuriperinnön sekä audiovisuaalisten teosten edistämiseen
- tukea urheiluinfrastruktuureille ja monikäyttöisille vapaa-ajan infrastruktuureille
- investointitukea paikallisille infrastruktuureille
- tukea alueellisille lentoasemille
- tukea meri- ja sisävesisatamille.

Konsernipalvelut vastualueen käyttösuunnitelma sisältää toistuvaisavustukset KOKO Lahti Oy:lle, Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiölle, Päijät-Hämeen lentokenttä-säätiölle ja Pro Puu ry:lle.

KOKO Lahti Oy

Ryhmäpoikkeusasetuksessa mainittuja tukimuotoja KOKO Lahti Oy:n toiminnan näkökulmasta ovat erityisesti tuet kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen (asetuksen 11 jakso) ja tuet monikäyttöisille vapaa-ajan infrastruktuureille (asetuksen 12 jakso). Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltuminen tiettyyn tukitoimenpiteeseen edellyttää, että ko. toimenpide täyttää

1. asetuksen yleiset soveltamisedellytykset (1-12 artiklat); ja
2. kyseistä tukimuotoa koskevat erityiset edellytykset (kulttuurin edistämistä koskevien tukien osalta 53 artikla).

Ryhmäpoikkeusasetuksen yleisiin soveltamisedellytyksiin sisältyvät muun ohella seuraavat

- Tukea ei pääsääntöisesti voida myöntää vaikeuksissa olevalle yritykselle, pois lukien yritykset, joista tuli vaikeuksissa olevia yrityksiä 1.1.2020-30.6.2021 välisenä aikana (1 artiklan 4 alakohdan c alakohta).
- Tuen määrä ei saa ylittää asetuksen 4 artiklan mukaisia tukimuotokohtaisia kynnysarvoja. Kulttuurin edistämiseen myönnetyn toimintatuenosalta tukimäärä saa olla enintään 75 miljoonaa euroa vuodessa yritystä kohden (4 artiklan 1 kohdan z alakohta).
- Tuki on myönnetty läpinäkyvästi, ts. mahdollistaen tarkan ns. bruttoavustusekvivalentin määrittämisen (5 artikla). Avustusmuotoisen tuen katsotaan lähtökohtaisesti täyttävän läpinäkyvyysvaatimuksen.

- Tuella on kannustava vaikutus (6 artikla). Vaatimusta ei kuitenkaan sovelleta mm. ryhmäpoikkeusasetuksen 53 artiklan mukaiseen kulttuurinedistämiseen tarkoitettuun tukeen.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 53 artiklan nojalla tukea voidaan myöntää kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen. Poikkeuksen nojalla tukea voidaan myöntää muun muassa taide- ja kulttuurikeskukset tai -tilat, konserttitalit ja taide- ja kulttuuri-infrastruktuurit, -järjestöt ja -laitokset. Lisäksi 53 artiklan mukaan tukea voidaan myöntää taide- tai kulttuuritapahtumille ja -esityksille, festivaaleille, näyttelyille ja muille samankaltaisille kulttuuritoiminnoille.

Kulttuurin edistämiseen myönnettävä tuki voi olla muodoltaan joko investointitukea tai toimintatukea. Toimintatuen osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat kulttuurilaitoksen kustannukset, jotka liittyvät jatkuvaan tai ajoittaiseen toimintaan, kuten näyttelyihin, esityksiin, tilaisuuksiin ja niiden kaltaisiin kulttuuritoimintoihin, jotka ovat osa tavanomaista liiketoimintaa. Lisäksi tuki voi kohdentua toimintakustannuksiin, jotka liittyvät suoraan kulttuurihankkeeseen tai -toimintoon, kuten kiinteistön ja kulttuuritilojen vuokraus ym. Toimintatuen osalta tukimäärä ei saa ylittää toiminnasta aiheutuvien tappioiden ja kohtuullisen voiton kattamiseksi välttämätöntä määrää kyseisen ajanjakson aikana. Tämä vaatimus on varmistettava etukäteen kohtuullisten ennusteiden perusteella tai takaisinperintämenettelyllä.

Ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 4 alakohdan C:n mukaan Koko Lahti Oy ei ole valtiontukisäännösten puitteissa vaikuteuksissa oleva yritys, koska yhtiön vaikeuksien synty ajoittuu ajalle 1.1.2020-30.06.2021.

Tuen myöntämiselle KOKO Lahti Oy:n toimintaan ei ole löydettävissä valtiontuki tarkastelussa esteitä. Suoran tuen antamista tukee

ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset säännöt ja kasvavat kulttuurituottamisen kustannukset.

Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö

Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö yhdistää yksityisen ja julkisen rahoituksen Vesijärven sekä Lahden, Hollolan ja Asikkalan muiden järvien hyväksi. Säätiö edistää vesien kunnossapitoa, seurantaa, tutkimusta ja niistä tiedottamista Vesijärvi-ohjelman mukaisesti.

Valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (komission asetus 651/2014) mukaan tukea voidaan myöntää ympäristönsuojeluun, kuten tässä tapauksessa Vesijärvisäätiölle.

Päijät-Hämeen lentokenttä-säätiö

Päijät-Hämeen lentokenttä-säätiö on perustettu vuonna 1971 huolehtimaan maakunnan lentokenttätarpeesta ylläpitäen ja kehittäen Lahti-Vesivehmaan lentokenttää. Säätiö hakee tukirahoitusta lentokentän ylläpidon varmistamiseksi ja kehittämistoimien jatkamiseksi vuodelle 2023.

Valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (komission asetus 651/2014) mukaan tukea voidaan myöntää alueellisille lentoasemille, kuten tässä tapauksessa Päijät-Hämeen lentokenttä-säätiölle.

Pro Puu ry

Pro Puu ry ylläpitää Puuarkkitehtuuripuiston-infopistettä ja nettisivustoa. Yhdistys hakee avustusta edellä mainittujen ylläpitoon. Lahden Puuarkkitehtuuripuisto rakentuu Lahden Sibeliustalon ympäristöön. Puisto

koostuu etupäässä Spirit of Nature -puuarkkitehtuuripalkinnon saajien suunnittelemista rakennuksista tai rakennelmista ja täydentyy uusilla teoksilla muutaman vuoden välein.

Puuarkkitehtuuripuisto kertoo Lahden sataman historiasta, lahtelaisesta puuosaamisesta ja modernista rakentamistavasta. Teokset ovat merkittäviä julkisia taideteoksia, esteettisiä elämyksiä ja asumisympäristön laatuun liittyviä elementtejä.

Puuarkkitehtuuripuisto on perustettu Puu kulttuurissa ry:n ja Lahden kaupungin yhteistyönä.

Valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (komission asetus 651/2014) mukaan tukea voidaan myöntää tukea kulttuurin ja kulttuuriperinnön sekä audiovisuaalisten teosten edistämiseen, kuten tässä tapauksessa Pro Puu ry:lle.